

Holman: Steta za budzet PSBIH

Traže očitovanje Vijeća ministara

► Parlamentarna skupština uputio će zahtjev Vijeću ministara BiH da se očituje u vezi s donesenom odlukom o umanjenju plaća i naknada zaposlenih u institucijama BiH, jer je suprotna zakonu. Kako nam je kazao zamjenik predsjednika Sindikata UOBiH Svevlad Hofman, ovaj zahtjev Vijeću ministara BiH je upućen i s obzirom na najavu o velikoj materijalnoj šteti za državni budžet, zbog velikog broja tužbi zaposlenih u državnim institucijama. **A. Du.**

Zeneva Za BiH 101 million eura

► Ministar za ljudska prava i izbjeglice BiH Safer Halilović najavio je održavanje donatorske konferencije u aprilu naredne godine u Sarajevu. Donatori bi u Sarajevu trebali osigurati više od 500 miliona eura za rješavanje pitanja izbjeglih i raseljenih osoba u regionu, od čega će 101 milion pripasti BiH - rekao je jučer Halilović na ministarskoj sesiji konferencije u Zenevi, javlja Srna.

Klub Bošnjaka Sud ne može mijenjati Statut

► Klub Bošnjaka u Gradskom vijeću (GV) Mostara smatra da Ustavni sud BiH ne može mijenjati Statut grada. - Sadašnjim Statutom obezbijedena je ravnopravnost, a promjenom se želi obezbijediti dominacija jednog naroda u odnosu na druge - navedeno je u zaključcima Kluba Bošnjaka, čiji predstavnici insistiraju da OHR preuzme obavezu i odgovornost, umjesto da, kako je rečeno, aktivno doprinosi promjeni Statuta. **M. Sm.**

OSCE Zakon preveden na Brajevo pismo

► Šef Misije OSCE-a u BiH Flecher Burton (Fletcher Burton) predao je jučer direktoru Biblioteke za slijepa i slabovidna lica u Sarajevu Sakibu Plehu Zakon o zabrani diskriminacije preveden na Brajevo pismo, za šta je OSCE osigurao 1.500 KM.

UPOZORENJA Šefica Svjetske banke u BiH piše za „Avaz“ o tome šta čeka BiH

Državi prijeti slom!

Bit će smanjen izvoz • Domaći ekonomski rast bit će usporen i Vladini će prihodi opasti • Pristup finansiranju bit će značajno otežan

Piše:
Anabela ABREU

Ekonomski rast u Evropi i ostatku svijeta će, vjerovatno, biti mnogo manji nego što je iko očekivao još prije samo nekoliko mjeseci. Efekti će se vrlo snažno osjetiti u BiH te se zemlja treba pripremiti. To znači da kako političke vođe tako i socijalni partneri trebaju prevazići ključne političke razlike da bi se izgradio jedinstveni front u borbi protiv mogućih efekata krize. Evo šta, najvjerovatnije, slijedi ako ne uspiju prevazići razlike.

Slaba tržišta

Bit će smanjen izvoz. Domaći ekonomski rast bit će usporen i Vladini će prihodi opasti.

sti. Pristup finansiranju bit će značajno otežan. Kad se prihodi smanje, Vlada će imati vrlo malo opcija za finansiranje svojih rashoda. Povećanje poreza u recesiji nije atraktivna opcija, a i inače stope socijalnih doprinosa već su toliko velike da

su mnogi radnici i firme napustili formalni ekonomiju i ne plaćaju ih nikako. Vlada će biti prisiljena pokušati se zadužiti da pokrije svoj rastući deficit.

Ali lokalna tržišta kapitala vrlo su slaba. BiH se u velikoj mjeri oslanja na strane izvore finansiranja iz bankarskog sistema. To će, međutim, biti vrlo teško dobiti u budućnosti. Kriza koja se razvija u Evropi u osnovi je kriza suverenog duga koja prijeti upravo onim bankama koje su do sada pružale finansiranje.

Italijanske banke, naprimjer, imaju potraživanja u BiH koja iznose približno 20 posto BDP-a BiH. Sada one imaju i svojih problema i neće se htjeti dodatno izlagati u BiH. Centralna banka Austrije upravo je naredila svojim bankama da prestanu davati zajmove zemljama izvan Evropske unije, osim iz sredstava domaćih depozita u tim zemljama.

Posebno razočaravajuće je što Fiskalno vijeće BiH još nije dogovorilo makroekonomski okvir za 2012. godinu. To je bilo od ključnog značaja da bi se dobio pristup fina-

nsiranju od Evropske komisije, MMF-a i Svjetske banke - tri izvora finansiranja koji još ostaju na raspolaganju. Bez postizanja dogovora i ova tri izvora će iščeznuti.

Sistem naknada

Poteškoće u postizanju dogovora ne leže u cijelosti u političkim razlikama. Postoji još jedan fundamentalniji politički problem. BiH ima

se omogućilo u većoj mjeri provođenje imovinskog cenzusa, da bi se ograničena javna sredstva usmjerila na one koji su istinski ugroženi i da bi se izbjeglo destimuliranje radnika za uključivanje u formalnu ekonomiju. Postojeće politike nisu održive. Dovođe do enormnog povećanja deficita. Gomilat će se dugovi. Socijalni partneri će se opet obratiti sudu, stvarajući

Drugi poduzimaju reforme

I druge zemlje u regiji suočavaju se sa sličnim vanjskim izazovima, ali one poduzimaju korake da se zaštite. Te pripreme ne predstavljaju samo pribavlja-

nje finansijskih sredstava. Sklapanje ovih aranžmana uključuje određene teške političke odluke i reforme. Ali te su zemlje pokazale da su ih sposobne provesti.

moćne grupe predstavnika interesa pojedinih segmenata populacije. Zahtjevi tih grupa iz javne blagajne nisu adekvatno usaglašeni pa je administracija preglumazna i budžetske su obaveze veće nego što zemlja može sebi priuštiti. Ukupna izdavanja za plaće u javnom sektoru daleko su veća nego u bilo kojoj drugoj zemlji u regiji. Visina penzija boraca i vojske nije srazmjerna mogućnostima zemlje. Broj korisnika invalidskih penzija je vrlo velik u poređenju s drugim zemljama.

Potrebno je izvršiti restrukturiranje sistema naknada da bi

daljnje budžetske obaveze koje se ne mogu ispuniti. U određenom momentu sistem će se u potpunosti slomiti, s posljednjima koje je teško predvidjeti i neugodno zamisliti. Ne mora biti ovako.

Da bi budućnost bila bolja, međutim, morat će se ostvariti istinski napredak na političkom frontu. Entitetske i državne vlasti morat će doći do senzibilnog i trajnog kompromisa o raspodjeli prihoda i nadležnosti, a sve vođe, uključujući i vođe socijalnih partnera, trebaju smoci hrabrosti da otvoreno iznesu svojim članovima potrebu provođenja značajnih reformi i svođenja kolektivnih zahtjeva u okviru koji se uklapaju u fiskalnu realnost.

(Autorica teksta je šefica Ureda Svjetske banke za BiH)

Propao još jedan pokušaj aktualnih vlasti da osiguraju finansiranje institucija

Bez dogovora o budžetu BiH

Još jedan pokušaj postizanja dogovora o budžetu državnih institucija BiH za ovu i narednu godinu je propao, jer jučerašnji sastanak predstavnika Vijeća ministara i kolegija oba doma Parlamenta BiH nije dao nikakav rezultat.

Članovi Predsjedništva BiH, koji su bili pozvani, nisu se pojavili na ovom sastanku.

Kako je kazao predsjedavajući Doma naroda Parlamenta BiH Ognjen Tadić,

ovo je bio pokušaj da se „nade način za usvajanje novog budžeta i, ako to nije moguće, da se da naznaka za rješavanje pitanja budžetskog finansiranja za narednu godinu“.

Istakao je da su razgovarali o prenošenju modela privremenog finansiranja u narednu godinu, „imajući u vidu da ne postoji kod Predsjedništva BiH konsenzus niti volja da riješe ovo pitanje“.

- Saglasnost kojoj se niko

od prisutnih na sastanku nije protivio jeste da Vijeće ministara poduzme korake u skladu s odlukom Ustavnog suda iz 2008., koja kaže da nije moguće da nema finansiranja bez obzira na to je li budžet usvojen ili nije - kazao je Tadić.

On je optužio SDP i SDA da opstruiraju postizanje dogovora o ovom pitanju. Iz ove dvije stranke nakon jučerašnjeg sastanka novinarima se niko nije obratio.

G. M.

Sa sinočnjeg sastanka: Privremeno finansiranje i naredne godine